

Associate-degree
opleiding Finance
Christelijke Hogeschool
Windesheim

9 mei 2018

NVAO beperkte Toets nieuwe Ad-opleiding

Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van het programma	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Profiel instelling	6
3.3	Profiel Ad-programma	6
4	Beoordeling ad opleiding	7
4.1	Beoogde eindkwalificaties	7
4.2	Onderwijsleeromgeving	9
4.3	Toetsing	14
4.4	Algemene conclusie over de kwaliteit van de Ad- opleiding	16
4.5	Aanbevelingen	16
	Bijlage 1: Samenstelling panel	18
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	20
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	22

1 Samenvattend advies

Hogeschool Windesheim wil actief bijdragen aan een inclusieve en duurzame samenleving door het opleiden van waarde(n)volle professionals en door het verrichten van praktijkgericht onderzoek. De nevenvestiging Windesheim Flevoland (WF) heeft het profiel van een zelfstandige hogeschool. Zij heeft 3000 studenten en 275 medewerkers. Binnen WF valt de Ad Finance onder de groep Management, bestaande uit 650 studenten en 29 medewerkers. De Ad Finance is een nieuwe opleiding voor Windesheim Flevoland.

Beoogde eindkwalificaties (standaard 1)

Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding op zelfbewuste wijze aansluiting zoekt bij internationale, nationale en regionale eisen. De aansluiting bij internationale en nationale eisen blijkt vooral uit het overnemen van LOOBE leeruitkomsten voor de Ad Finance. Deze leeruitkomsten sluiten aan bij de Dublin descriptor, zijn duidelijk en onderscheiden zich qua niveau van zowel de bachelor als het mbo. De leeruitkomsten laten ruimte voor de beoogde regionale inkleuring van het programma om 'doeners die kunnen denken' op te leiden (zie verder bij standaard 2). In de documentatie en de gesprekken is overtuigend geïllustreerd dat de opleiding zich grondig oriënteert op de behoeften van het werkveld en haar programma daarop aanpast. Mede daardoor heeft zij meerwaarde voor het werkveld en de kennisontwikkeling in de regio.
Oordeel: voldoet.

Onderwijsleeromgeving (standaard 2)

De opleiding kent tot genoegen van het panel een sterke praktijklijn (60 EC) met onder andere projecten en een bij een bedrijf als groep te realiseren comakership. Daarnaast zijn er een BoKS¹ leerlijn (50 EC) en een begeleidingsleerlijn (10EC). De expliciet benoemde onderzoek leerlijn (0 EC) is niet apart herkenbaar. Navraag van het panel heeft overtuigend uitgewezen dat de onderzoekscomponent is ingedaald in de BoKS- en de praktijkleerlijn. Het panel heeft zich verwonderd over de vele kleine programmaonderdelen van 1 of 2 EC, vooral in de BoKS leerlijn. Deze verwondering vindt haar oorsprong in de ambitie van de opleiding om theorie en praktijk vergaand te integreren en niet teveel te willen toetsen. Het management heeft desgevraagd aangegeven (nog) terughoudend te zijn met verdere integratie van theorie in de praktijkleerlijn omdat ze eerst wil starten volgens dezelfde beproefde formule als bij andere Ad's is toegepast. Het panel geeft in overweging om toch op korte termijn aan verdere indaling van de BoKS in de praktijklijn te beginnen, mede vanwege de eigenheid van een Ad Finance. Bovendien kan het de, volgens docenten veel aandacht en afstemming vragende, aansluiting tussen BoKS- en praktijklijn wellicht vereenvoudigen. De input van het werkveld in het curriculum is herkenbaar voor het panel. Wel is opgevallen dat de werkveldvertegenwoordigers met wie het panel gesproken heeft nauwelijks zicht blijken te hebben op de inhoud van de modules. Het panel adviseert om het werkveld blijvend te laten meekijken en meer te betrekken bij de inhoudelijke opvolging van hun adviezen.

Het panel heeft een zeer betrokken en enthousiast team aangetroffen dat vertrouwen en rust uitstraalt, deskundig is en goed op elkaar is ingespeeld. Studenten blijken zich thuis te voelen op WF; ze voelen zich gezien en geholpen door de docenten. De kwaliteitseisen van Windesheim voor docenten zijn hoog. Dit lijkt het aantrekken te bemoeilijken van mbo-docenten die een brugfunctie kunnen vervullen voor een goede aansluiting naar de Ad.

¹ Body of Knowledge and Skills

Gezien de wenselijkheid om meer mbo-docenten bij de opleiding te betrekken, geeft het panel in overweging daar toch meer ruimte voor te zoeken. Overigens waardeert het panel de huidige gemengde samenstelling van het team waarin zowel bachelor- als mbo- en werkveldervaring zijn vertegenwoordigd.

Het panel is onder de indruk van de doordachte opzet en concrete uitwerking van de intensieve begeleiding van studenten in de Ad Finance, analoog aan de andere Ad's. Studenten van andere opleidingen waarmee het panel gesproken heeft rapporteerden dat zij eerst bij elkaar te rade gaan alvorens docenten te hulp te roepen bij moeilijkheden in de opleiding, of naar het centrale studiesuccescentrum te gaan.

Dit acht het panel een mooie illustratie van intensieve begeleiding die leidt tot zelfstandig en verantwoord handelen. Het panel constateert dat zowel in het programma als in de begeleiding van studenten veel gedaan wordt om de overstap van mbo naar hbo te vergemakkelijken.

Oordeel: voldoet.

Toetsing (standaard 3)

Het panel heeft een deskundige examen- en toetscommissie aangetroffen. De voorzitter van de toetscommissie is lid van de examencommissie en is betrokken bij toetsen en beoordelen in de reeds bestaande Ad opleidingen. Samen met de geschetste procedures geeft dat het panel vertrouwen in de borging van de kwaliteit van de toetsing bij de Ad Finance.

Ook de aangetroffen variatie in toetsvormen acht het panel vertrouwenwekkend. Bezorgder is het panel over de veelheid aan (schriftelijke) toetsen. De maatregel om toetsing deels buiten de toetsweken te laten plaatsvinden is begrijpelijk en wordt door studenten en docenten gewaardeerd omdat het de toetsdruk spreidt, maar pakt naar de mening van het panel het eigenlijke probleem van teveel kleine vakken en bijhorende toetsing onvoldoende aan.

Opvolging van het bij standaard 2 gegeven advies omtrent indeling van meer onderdelen uit de BoKS leerlijn in de praktijk leerlijn zal ook het probleem van de vele schriftelijke toetsen verkleinen. Daarmee zal tevens de ambitie uit het toetsbeleid om theorie zoveel mogelijk in de praktijk leerlijn te toetsen (nog) meer gerealiseerd worden. De doorstroming uit de Ad Finance naar de bachelor Finance and Control via een aangepaste minor acht het panel goed geregeld.

Oordeel: voldoet.

De Ad Finance is naar de mening van het panel duidelijk vorm gegeven in aansluiting op specifieke kenmerken van de doelgroep in deze regio. Student gecentreerd onderwijs is hier normaal en wordt daarom niet expliciet genoemd. Het panel heeft alle drie standaarden positief beoordeeld en concludeert dat de kwaliteit van de nieuwe Ad-opleiding Finance van de Christelijke Hogeschool Windesheim voldoet. Het panel adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 9 mei 2018

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe Associate-degree opleiding Finance van de Christelijke Hogeschool Windesheim,

Roland van der Poel
(voorzitter)

drs. Johanneke Braaksma
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft voor de Toets Nieuwe Opleiding van de Associate degree-opleiding Finance van de Hogeschool Windesheim een panel vastgesteld met de volgende samenstelling:

- Voorzitter: R. (Roland) van der Poel, Directeur Associate degrees Academie Roosendaal;
- Leden:
 - J. (Jan) Crooijmans, kerndocent Ad finance Avans Academie Associate degrees;
 - Drs. S. (Silvia) Bal-Roose, adviseur in Performance Improvement DRV Accountants & Adviseurs;
 - Student-lid: M. (Mark) Prins, student HRM Hogeschool Leiden.

Het panel werd bijgestaan door ir. S. (Lineke) van Bruggen, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. J. (Johanneke) Braaksma, onderwijskundig adviseur OAKnet, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe Ad-programma van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 9832) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de instelling verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 5 april 2018 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en als input gebruikt voor het locatiebezoek. In bijlage 3 van dit adviesrapport is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen en ter plaatse heeft ingezien.

Op 6 april 2018 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de instelling. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 2-5-2018 aan de instelling voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De instelling heeft op 8-5-2018 gereageerd op het adviesrapport en aangegeven er geen opmerkingen bij te hebben. Daarna is het definitieve rapport vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 9-5-2018 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van het programma

3.1 Algemeen

Instelling:	Christelijke Hogeschool Windesheim
Ad-opleiding:	Finance
Variant:	voltijd
Afstudeerrichtingen:	nvt
Locatie:	Almere
Studieomvang (EC):	120 EC
CROHO-onderdeel:	economie
Graad:	Ad

3.2 Profiel instelling

Hogeschool Windesheim wil actief bijdragen aan een inclusieve en duurzame samenleving door het opleiden van waarde(n)volle professionals en door het verrichten van praktijkgericht onderzoek. Het opleidingsaanbod van de hogeschool bestaat uit 8 master opleidingen, 53 bachelor en 5 Ad opleidingen. Zij heeft ruim 22.000 studenten en 2.000 medewerkers in de vestigingsplaatsen Zwolle en Almere. In haar nieuwste strategische verkenning heeft de hogeschool instroom vanuit en aansluiting bij het mbo als speerpunt benoemd. Windesheim Flevoland is ontstaan vanuit het Convenant Hoger Onderwijs Flevoland uit 2007 waarin gemeenten, provincie en ministerie met enkele andere partners vastlegden dat in Almere hoger onderwijs noodzakelijk is om een aantrekkelijke woonomgeving te blijven en om het relatief lage opleidingsniveau in de regio een kennisimpuls te geven. Deze nevenvestiging van Windesheim heeft het profiel van een zelfstandige hogeschool.

3.3 Profiel Ad-programma

Windesheim Flevoland (WF) heeft 3000 studenten en 275 medewerkers. Zij vormt in haar geheel een organisatorische eenheid waarbinnen 16 bachelor en 5 Ad opleidingen zijn geclusterd in groepen. Ad Finance valt onder de groep Management, samen met de opleidingen Ad Officemanagement en de bachelors Bedrijfseconomie, Bedrijfskunde/MER en Human Resource Management. De groep Management heeft 650 studenten en 29 medewerkers.

In aansluiting op de ambities van de hogeschool en het convenant besteedt Windesheim Flevoland extra aandacht aan het geven van kansen aan elke student om met de begeleiding die hij of zij nodig heeft een persoonlijke en uitdagende leerroute uit te zetten. Daarvoor is het uitgangspunt samen-werkend-leren. Dit krijgt onder andere vorm in comakerships waar studenten werken en leren in de praktijk, aan de hand van een concrete praktijkvraag. De Ad Finance is een nieuwe opleiding voor Windesheim Flevoland. De opleiding vertoont overeenkomsten met andere reeds bestaande ad opleidingen maar is als zelfstandige opleiding met de naam ad Finance nieuw in het landelijk aanbod.

4 Beoordeling ad opleiding

Van toepassing is het “Kader toets nieuw Associate degree programma” van 9 september 2013 van de NVAO² (Stcrt. 2014, nr 9832). Dit kader wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op drie vragen:

1. Wat beoogt de Ad opleiding?
2. Hoe wil de Ad opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de Ad opleiding dit toetsen?

Deze drie vragen zijn vertaald in drie standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie van de standaarden door het panel omschreven. Bij elke standaard geeft het panel zijn bevindingen, overwegingen en oordeel weer. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria zoals beschreven in het beoordelingskader.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de Ad-opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding heeft zich in de documentatie en vooral in haar presentatie geprofileerd als een persoonlijke en praktijkgerichte opleiding. In de realisatie van de opleiding zijn de zeven leeruitkomsten uit het landelijke opleidingsprofiel leidend, inclusief het daarin aangegeven accent voor de Ad Finance op finance, operations & reporting³. De zeven leeruitkomsten betreffen: het signaleren van ontwikkelingen in de externe omgeving, het samenstellen en analyseren van rapportages, het toepassen van analyse methodes, het herkennen van operationele risico's, het oplossen van financiële vraagstukken op operationeel niveau, het identificeren van pragmatische oplossingen voor bedrijfsprocessen en het opstellen van verantwoordingsoverzichten.

De leeruitkomsten zijn zo beschreven en uitgewerkt dat ze zowel de benodigde theoretische basis impliceren als de beroepsvormende aspecten onderzoekend vermogen, professioneel vakmanschap en verantwoord handelen. Het LOOBE heeft in de formulering van de leeruitkomsten voor de Ad Finance aangesloten bij niveau 5 van de short cycle Dublin descriptoren. De opleiding geeft aan dat, in aansluiting op de notitie van de Rotterdam Academy⁴, de leeruitkomsten voor de Ad opleiding Finance zich op het tactische niveau richten. Daarmee geven zij de tussenpositie aan tussen het mbo dat zich meer richt op het

² In het kader wordt nog gesproken over een programma, sinds 1 januari 2018 is sprake van zelfstandige ad opleidingen

³ LOOBE (2016) Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control 2016.

⁴ Rotterdam Academy (2013) Beschrijving niveau 5 Associate degree, Hogeschool Rotterdam.

operationele niveau en de bachelor opleidingen die meer voorbereiden op het strategische handelingsniveau.

De opleiding heeft in samenspraak met het regionale werkveld, ROC Flevoland, ROC TOP en docenten van de bachelor opleiding Bedrijfseconomie WF een veelomvattend beroepsbeeld geformuleerd. Daarin wordt de Ad Finance professional getypeerd als een 'doener die kan denken', de blik zowel naar binnen als naar buiten richt en zo van meerwaarde is voor het financiële management van een organisatie.

Tijdens de gesprekken is gebleken dat de opleiding contact heeft met de ROC's en het werkveld. Daarbij valt op dat de contacten met het werkveld intensiever zijn dan met de ROC's. Het management heeft aangegeven te verwachten dat de contacten met ROC's er wel zijn, maar dat samenwerking in het (verder) ontwikkelen van de opleiding tot voor kort lastig was. Het management verwacht dat vooral de contacten met ROC Flevoland in de nabije toekomst zullen verbeteren.

Werkveldvertegenwoordigers vertelden vier keer per jaar via de werkveldadviescommissie (WAC) bij de opleidingen van de groep Management betrokken te worden. Dan staan zowel de curricula als ontwikkelingen in de werkomgeving op de agenda. Notulen van de WAC laten zien dat de plannen en invulling van de Ad Finance sinds november 2016 regelmatig en intensief besproken zijn.

Werkveldvertegenwoordigers gaven aan uit te kijken naar afgestudeerde Ad'ers omdat die naar hun verwachting zelfstandiger zullen zijn en meer vaktechnisch inzicht zullen hebben dan afgestudeerden van het mbo. Zij verwachten afgestudeerde Ad'ers bijvoorbeeld direct te kunnen inzetten bij de sub administratie, grootboekadministratie in een bedrijf of als junior assistent accountant. Zelfstandig de administratie van een MKB bedrijf runnen behoort volgens hen ook tot de mogelijkheden. Daarnaast verwachten ze dat Ad'ers een stabiliserende factor kunnen zijn in administratieve functies die voor een mbo'er te hoog gegrepen zijn en voor een bachelor niet interessant genoeg zijn om lang te blijven doen.

Overwegingen

Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding op zelfbewuste wijze aansluiting zoekt bij internationale, nationale en regionale eisen. De aansluiting bij internationale en nationale eisen blijkt vooral uit het overnemen van LOOBE leeruitkomsten voor de Ad Finance. Deze leeruitkomsten sluiten aan bij de Dublin descriptoren, zijn duidelijk en onderscheiden zich qua niveau van zowel de bachelor als het mbo.

Aanvankelijk was voor het panel onduidelijk waar de in het informatiedossier genoemde regionale inkleuring van de leeruitkomsten herkenbaar is. Het in samenspraak met het werkveld geformuleerde beroepsbeeld geeft weliswaar een idee van de beoogde inkleuring, maar die is niet expliciet opgenomen in de LOOBE leeruitkomsten. De gesprekken hebben duidelijk gemaakt dat de regionale inkleuring meer in de uitwerking van het programma is opgenomen dan in de leeruitkomsten. De leeruitkomsten laten wel ruimte voor de beoogde persoonlijk gerichte invulling van het programma om 'doeners die kunnen denken' op te leiden (zie verder bij standaard 2).

Zowel de notulen van de WAC als het gesprek met werkveldvertegenwoordigers hebben voor het panel overtuigend geïllustreerd dat de opleiding zich grondig oriënteert op de behoeften van het werkveld en haar programma daarop aanpast. Tegelijkertijd is het panel opgevallen dat de terugkoppeling van deze aanpassingen naar het werkveld niet expliciet lijkt te gebeuren. Het panel beveelt aan het werkveld blijvend te laten meekijken, ook naar de

opvolging van hun adviezen. Dit laat onverlet dat de meerwaarde van de opleiding voor het werkveld en de kennisontwikkeling in de regio duidelijk is.

Conclusie: Voldoet

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het Ad curriculum, het personeel en de onderwijs specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

Het informatiedossier beschrijft hoe het onderwijs bij de Ad Finance is gebaseerd op het onderwijsconcept van Windesheim en nader is uitgewerkt op basis van de notitie Samenwerkend-leren van Windesheim Flevoland. Het programma kent jaarlijks twee semesters en in totaal vier blokken. De documentatie geeft aan dat het curriculum gestructureerd is langs vier leerlijnen: leren werken vanuit een stevige basis (BoKS leerlijn, 50 EC); samenwerken aan praktijkopdrachten, projecten en comakerships (praktijk leerlijn, 60 EC); werken aan een waarde(n)volle professionele ontwikkeling (studentbegeleiding leerlijn, 10 EC); en onderzoekend en ondernemend leren (onderzoek leerlijn, 0 EC).

De aangekondigde onderzoek leerlijn is niet zichtbaar in het curriculumoverzicht. In het schema van het voor WF nader uitgewerkte onderwijsmodel staat verwoord dat de onderzoek leerlijn deel uitmaakt van met name de BoKS- en de praktijkleerlijn. In de BoKS leerlijn via het verwerven van kennis en vaardigheden en in de praktijkleerlijn via het uitvoeren van onderzoeksopdrachten in de projecten en de comaker (zie later).

Daarnaast wil de opleiding uitdrukkelijk aansluiten bij zowel de behoeften van het regionale werkveld als die van de instromende studenten. Omdat het werkveld aangeeft dat een bredere kennisbasis dan alleen financiële knowhow wenselijk is, sluit de Ad Finance aan op het grotendeels gezamenlijke eerste half jaar van de Ad's Officemanagement, Ondernemen en Commerciële economie. Daardoor maken studenten in de BoKS leerlijn kennis met vakken als Marketing, Inleiding HRM en Bedrijfskunde. Ook is er, eveneens in antwoord op wensen van het werkveld, veel aandacht voor vaardigheden in het onderwijs. Dit komt in het eerste jaar terug in de praktijkleerlijn in onderdelen als Service en hospitality, Persoonlijke effectiviteit en time management en Managementvaardigheden.

Omdat instromende studenten vooral leren in praktijksituaties worden vakken zoveel mogelijk thematisch geclusterd. De BoKS leerlijn omvat per blok onderdelen van 2 tot 11 EC. Voor een directe toepassing van opgedane kennis is in ieder blok sprake van projecten of de comaker. Projecten hebben een omvang van 3 tot 7 EC. In het eerste semester van het tweede jaar is er geen project maar de comaker Bedrijfsinformatie en administratieve organisatie (BIV/AO) met een omvang van 13 EC. Daarnaast wordt in de praktijklijn per blok 2 EC besteed aan uiteenlopende vaardigheden zoals presenteren, adviseren, excel en gesprekstechnieken. De begeleidingsleerlijn voorziet per blok in 1 of 2 EC studentbegeleiding.

In de loop van de opleiding komen zes thema's aan de orde: externe en interne omgeving, de jaarrekening, de financiële afdeling, de administratieve organisatie, verslaglegging en finance

& afstuderen. De thema's externe en interne omgeving en administratieve organisatie beslaan elk een semester, de overige thema's zijn gedurende een blok leidend.

De Handreiking comakership voor de opleidingsgroep Management legt uit hoe groepen studenten in nauwe samenwerking met de externe opdrachtgever en de opleiding gedurende een of meer dagen per week op locatie een opdracht uitvoeren. Deze opdrachten vinden hun oorsprong in een reële acute vraag van de opdrachtgever, worden projectmatig aangepakt en leiden tot beroepsproducten die bijdragen aan het oplossen van de vraag. Zo leert de student real life, houden medewerkers van de opleiding concreet voeling met de beroepspraktijk en krijgen bedrijven bruikbare inbreng. Comakers dragen ook bij aan het realiseren van de emancipatorische doelen van WF in de regio: opleidingsniveau omhoog brengen, stad en regio meer 'ziel' geven en kennisuitwisseling tussen de opleiding en organisaties in de regio.

In de systematische modulebeschrijvingen zijn onder andere opgenomen: de leerdoelen van de betreffende module, de competenties (leeruitkomsten) waaraan ze bijdragen, werkvormen, een typering van de onderwijshoud, literatuur en toetsvormen. Deze modulebeschrijvingen geven nader inzicht in de inhoud van de verschillende programmaonderdelen. Daarnaast zijn studiehandleidingen beschikbaar gesteld voor de comaker BIV/AO en de proeve van bekwaamheid module. Deze geven meer gedetailleerde informatie over de opzet, gang van zaken en uiteindelijke beoordeling van de programmaonderdelen. Opvallend is dat beide handleidingen een duidelijke, stapsgewijze toelichting geven op de periode waarin deze prestaties tot stand komen.

De gesprekken hebben de bevindingen uit de documentatie grotendeels bevestigd. Zo hebben zowel het management als de docenten verklaard dat de onderzoekende en kritische houding overall, en vooral in de praktijk leerlijn, geoefend wordt. Als voorbeeld is de comaker BIV/AO genoemd waarin de hele onderzoek cyclus doorlopen wordt. Desgevraagd vertellen docenten dat analyseren en adviseren, vaardigheden waar het werkveld grote behoefte aan heeft, vooral in de projecten en comaker geoefend worden. Tevens is door docenten toegelicht dat verschillende vaardigheden die het werkveld belangrijk vindt ondergebracht zijn in het vak Service en hospitality. Dit leidde tot hun opmerking dat de naam van dit vak wellicht niet de meest gelukkigste is, maar vooralsnog wel het beste de lading dekt. In de presentatie van de opleiding is gemeld dat in de toekomst de BoKS nog verder geïntegreerd zal worden in de praktijkleerlijn. Op de vraag van het panel waarom dit niet nu al gebeurt was de reactie: 'dit werkt nu goed bij de Ad Officemanagement, dus waarom zouden we dat nu al doen?'

De comaker is besproken met management, docenten, studenten en werkveld. Het panel heeft gevraagd naar de afstemming tussen theorie en comakers. Daarop vertelden docenten dat dit veel planning en vooraankondiging bij studenten vereist. Studenten moeten zelf, met hulp van de opleiding, een opdracht bemachtigen die het mogelijk maakt de leerdoelen van de comaker te realiseren. Studenten zijn vervolgens gedurende een half jaar een dag per week op locatie. Zicht op en verantwoordelijkheid voor hun ontwikkeling vanuit de opleiding wordt dan georganiseerd via overleg met de bedrijfsbegeleider en functioneringsgesprekken die bedrijfsbegeleiders met studenten voeren. Aan het eind van de comaker is er altijd een nabespreking vanuit de opleiding door de studentbegeleider met de bedrijfsbegeleider. De vertegenwoordiger van de gemeente die het panel sprak, vertelde dat een comaker wezenlijk anders is dan een stage omdat studenten kort maar hevig als groep een vraagstuk aanpakken. Ze worden daardoor, in vergelijking met stagiaires, minder een onderdeel van de organisatie. Zijn ervaring is dat als een comaker aan het begin goed ingekaderd is, er mooie

resultaten mogelijk zijn. Hij illustreerde dat met een (bachelor) opdracht rond erfacht. Een student van de Ad Officemanagement vertelde dat zij bij wijze van uitzondering een individuele comaker gedaan heeft. Ze heeft daarvoor een bepaald werkproces bij haar werkgever uitgezocht ter verbetering. Ze is daarin overwegend begeleid vanuit haar werkgever.

Desgevraagd heeft het management gemeld dat er (nog) geen samengestelde groepen uit verschillende Ad's of Ad en bachelor zijn in comakers. Ad'ers krijgen wel extra opdrachten, bijvoorbeeld op het gebied van corporate governance.

Het panel heeft zich afgevraagd hoe deze van bachelor Bedrijfseconomie met z'n stevige kennislijn afgeleide Ad opleiding aangepast is. Het management heeft toegelicht dat de aanpassingen zitten in de begeleiding, de toetsing, de vaardigheidstrainingen, de introductie van praktijksituaties en vooral in het parallel laten lopen van theorie en toepassing in de praktijk. Gemeld is dat het niveau van de toetsing vergelijkbaar is met dat van de eerste jaren van de bachelor, maar dat door de intensievere begeleiding bij de voorbereiding daarop het studiesucces voor deze doelgroep in Ad opleidingen groter is dan wanneer zij instromen in bacheloropleidingen.

Docenten

Een kernteam van acht docenten gaat de Ad Finance verzorgen. Allen hebben een mastergraad of behalen die binnenkort, de meesten hebben hun DIPRO (didactische kwalificatie) en BKE (basiskwalificatie examiner) behaald. Onder hen zijn docenten met ervaring in het mbo-, of bachelor onderwijs en in het werkveld; bijvoorbeeld als hoofd administratie en als belastingadviseur. Het kernteam wordt waar nodig aangevuld met bachelor docenten, vooral 'coachende generalisten'.

WF hanteert als criterium voor de inzet van docenten een docent-studentratio van 1:27. Voor deze Ad zal de docent - student ratio 1:23 zijn om te kunnen voorzien in de benodigde extra begeleiding en training van studenten.

Het management heeft toegelicht dat zij haar docententeam toerust voor de taak in de Ad's door scholing op het gebied van studiebegeleiding, coaching en persoonlijke begeleiding en door ontwikkeluren beschikbaar te stellen. Bovendien is het team welbewust samengesteld met docenten uit verschillende opleidingen en met uiteenlopende achtergronden.

Docenten vertelden dat zij getriggerd zijn door de uitval in de bachelor en/of gesignaleerde tekortkomingen van mbo'ers in de praktijk. Daarnaast vinden zij het dichterbij de student staan met de daarbij horende coachende rol aantrekkelijk. Ook het aanpassen van hun onderwijs door veel meer de praktijk als uitgangspunt te nemen is een interessante uitdaging voor de docenten die het panel sprak. In deze context zijn enkele sprekende voorbeelden gegeven over aanpassingen bij onderdelen die met juridische vakken en verslaglegging te maken hebben.

De studenten van verwante opleidingen die het panel ontmoet heeft, zijn vooral te spreken over de toegankelijkheid en behulpzaamheid van docenten. Net als de docenten refereerden zij aan de vrij geroosterde tijd, lokalen en docenten om op de hogeschool aan projecten te werken en een beroep te kunnen doen op de dan aanwezige docent. Studenten vertelden ook bij struikelvakken eerst elkaar te helpen en daarna pas individueel of als groep hulp van een docent te vragen. Zo nodig leidt dat tot extra lessen, waar ze zeer over te spreken zijn.

Instroom, doorstroom, begeleiding en voorzieningen

De doelgroep van WF kenmerkt zich doordat ze vaak eerste generatiestudenten zijn uit de lage middenklasse pioniers in ontworpen steden zoals Almere en Lelystad.

Ook zijn er achtergronden met ouderschap, mantelzorg en/of schulden. Ervaringen met instromende mbo-ers in andere, verwante Ad's en de bachelor wijzen uit dat de aansluiting tussen mbo en bachelor vooral voor rekenen, wiskunde en Engels problematisch is. De studenten die het panel gesproken heeft, hebben dezelfde vakken gemeld als knelpunt bij de overstap.

Tevens geven ze aan dat in het mbo meer vakken op een iets hoger niveau gegeven zouden mogen worden om de overstap naar hbo te vergemakkelijken. Zowel de studenten uit de Ad's als die met bachelor ervaring zeggen in vergelijking met het mbo hier meer voor zichzelf de opleiding te volgen in plaats van dat het moet.

Formeel zijn zowel mbo-4 als havo- en vwo instromers toelaatbaar. Het informatiedossier spreekt over 'passende profielen' bij de instroom. Het instellingsdeel van de OER spreekt over 'nadere vooropleidingseisen ofwel de profieleisen die behoren bij het examen van de vooropleiding'. In het concept-opleidingsdeel van de OER worden geen specifieke mbo profielen genoemd. Daarmee blijft vooralsnog onduidelijk of en zo ja, aan welke specifieke profieleisen instromende studenten bij de Ad Finance moeten voldoen.

De verwachting is dat zo'n 75% van de studenten een mbo-4 achtergrond zal hebben uit de sector economie, opleiding Bedrijfsadministratie of aanverwant. Op grond van ervaringen bij de andere Ad's bij WF verwacht men ongeveer 25% havisten 'met een verhaal'.

Voor studiejaar 2018-2019 wordt een instroom van minimaal 25 studenten verwacht.

Voor de langere termijn lopen de schattingen volgens het informatiedossier uiteen van 184-816 instromende studenten.

Ad studenten zijn gebaat bij intensievere begeleiding dan bachelor studenten. Daarom hebben docenten allemaal drie rollen: vakdocent, studentbegeleider en praktijkbegeleider. In hun rol van studentbegeleider gebruiken ze de cirkel van leersucces en geven zij begeleiding voor studievaardigheden, studiesucces en de ontwikkeling tot Ad'er Finance op eind tweedejaarsniveau. In het eerste jaar wordt daarvoor aandacht besteed aan studievaardigheden, presenteren, schrijven en ontwikkelen. Elk blok is er minimaal één individueel gesprek over de studievoortgang met als insteek 'wat kun je en wat is er mogelijk'.

Het centraal gesitueerde Studiesuccescentrum (SSC) kan aanvullende en specifieke ondersteuning bieden, bijvoorbeeld op het gebied van taal, faalangst, financiële vraagstukken, en studiekeuze. Daarvoor zijn bij het SSC onder andere werkzaam: een taaladviseur, een studiekeuzecoach en een studentadviseur (GZ psycholoog), waar studenten op eigen initiatief of op advies van de studentbegeleider of decaan terecht kunnen. De decaan van WF is beschikbaar als belangenbehartiger voor studenten en is generalist met tevens kennis en overzicht over relevante wet- en regelgeving.

Na afronding van de Ad Finance kunnen studenten zonder studievertraging doorstromen naar de bachelor Finance & Control (Bedrijfseconomie). Daarvoor moeten zij dan een doorstroomminor à 15 EC volgen met bachelor vakken, naast hun keuzeminor à 15 EC. Voor de specificatie van deze doorstoomeisen verwijst het concept opleidingsdeel van de OER naar het opleidingsdeel van de OER voor de bachelor Finance & Control.

In praktisch alle gesprekken die het panel gevoerd heeft is de intensieve begeleiding van studenten in- of expliciet ter sprake gekomen. Docenten benadrukken de cruciale rol van aandacht en beschikbaarheid voor studenten. Studenten uit verwante opleidingen die het panel sprak ervaren dit dagelijks en waarderen dit zeer, samen met de kleinschaligheid.

Tijdens de rondleiding werd de veel snellere groei van WF dan verwacht hier grotendeels aan toegeschreven. Het is volgens de student die meeliep algemeen bekend in de regio dat WF kleinschalig is en studenten goed begeleidt. Als keerzijde van dit succes benoemen studenten ruimtegebrek, maar voegen daar direct aan toe dat ze weten dat aan de oplossing van dit probleem gewerkt wordt. Tijdens de rondleiding bleek dat er voor de korte termijn arrangementen in de maak zijn om in bestaande gebouwen in de buurt ruimten te verkrijgen en dat op iets langere termijn nieuwbouw is voorzien.

Het student-lid uit de opleidingscommissie van de groep Management heeft gemeld dat zij samen met het docent-lid kijkt naar de indeling van het curriculum, evaluaties, klachten van studenten en toetsevaluaties om vervolgens advies uit te brengen aan docenten, opleidingscoördinator en/of de groepsleider van de groep Management. Betrokkenen sturen aan op regelmatig overleg tussen de opleidingscommissie, de opleidingscoördinator en de groepsleider.

Overwegingen

Het panel heeft een zeer betrokken en enthousiast team aangetroffen dat vertrouwen en rust uitstraalt en goed op elkaar is ingespeeld. Docenten zijn deskundig en voorbereid op de rollen die ze moeten vervullen. Bovendien is voorzien in aanvullende scholing vanuit de Corporate Academy van Windesheim voor met name de begeleidersrol richting studenten 'met een rugzakje'. Studenten blijken zich thuis te voelen op de opleiding. Ze voelen zich gezien en geholpen door de docenten. In het gesprek met studenten passeerden vele voorbeelden hiervan variërend van extra uitleg tot aanpassing van het programma in verband met een bevalling.

De kwaliteitseisen van Windesheim voor docenten zijn hoog, wat de aanstelling van mbo-docenten lastig maakt. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding weliswaar docenten met mbo ervaring heeft aangesteld, maar acht het wenselijk om in de toekomst ook mbo docenten die nu werkzaam zijn in het mbo te kunnen aantrekken. Daarom geeft het panel in overweging naar mogelijkheden daarvoor te zoeken.

Het panel waardeert de opbouw van het programma. Vooral het comakership past naar de mening van het panel goed bij Ad onderwijs omdat het studenten een praktische houding en kennis van de buitenwereld meegeeft. Samen met de projecten biedt de comaker kansen om de BoKS te integreren in de praktijklijn, iets wat de opleiding uitdrukkelijk ambieert en naar de mening van het panel nog verder zou kunnen uitwerken. Dat zou ook tot een reductie kunnen leiden van het aanzienlijke aantal kleine vakken van 1 of 2 EC, vooral in de BoKS leerlijn. Het management geeft in reactie op de verwondering van het panel over de vele kleine vakken aan dat de Ad Finance qua opzet vergelijkbaar is met andere Ad's en daarom de eventuele verdere indaling van de BoKS in de praktijklijn voorlopig uit te stellen. Het panel betreurt dit en geeft in overweging om hier toch op korte termijn aan te beginnen, mede vanwege de eigenheid van een Ad Finance ten opzichte van andere Ad's. Bovendien kan het de aansluiting tussen de BoKS- en de praktijklijn wellicht vereenvoudigen.

Ook de breedte van het curriculum waardeert het panel, al constateert het tegelijkertijd dat het onderwerp 'operationele risico's' nog beperkt naar voren komt. Bij navraag werd duidelijk dat hier bij het werkveld op Ad niveau nog geen behoefte aan is, maar wel op bachelor niveau. Dit illustreert de input van het werkveld in het curriculum. Wel is opgevallen dat de werkveldvertegenwoordigers waar het panel mee gesproken heeft nauwelijks zicht bleken te hebben op de inhoud van de modules.

Ook hier ziet het panel een gemiste kans en geeft het in overweging om het werkveld meer te betrekken bij, of tenminste te informeren over de inhoudelijke opvolging van hun adviezen.

Een ander opmerkelijk punt acht het panel de zichtbaarheid van de leerlijnen. Er zijn vier leerlijnen aangekondigd, maar slechts drie zichtbaar in het curriculumoverzicht. In het WF onderwijsmodel en tijdens de gesprekken is benadrukt en geïllustreerd dat de onderzoek leerlijn is ingedaald in de BoKS- en praktijkleerlijn. Hoewel dit voor het panel geruststellend is, geeft het toch in overweging om de inbedding van onderzoek vaardigheden niet via een leerlijn maar anderszins te benoemen.

Het panel is onder de indruk van de doordachte opzet en concrete uitwerking van de intensieve begeleiding van studenten in de Ad Finance, analoog aan de andere Ad's. Daar blijkt tot genoegen van het panel de intensieve begeleiding niet te leiden tot afhankelijk gedrag bij studenten. In tegendeel, zo bleek toen studenten rapporteerden dat zij eerst bij elkaar te rade gaan alvorens docenten te hulp te roepen bij moeilijkheden in de opleiding. Ook de centrale positionering van het SSC acht het panel waardevol omdat, zoals de meelopende studente tijdens de rondleiding opmerkte 'dit de plaats is waar we met alle vragen terecht kunnen'. Het panel constateert dat zowel in het programma als in de begeleiding van de studenten veel gedaan wordt om de overstap van mbo naar hbo te vergemakkelijken.

Conclusie: Voldoet

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De Ad-opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Bevindingen

Het toetsbeleid van de opleiding bestaat uit twee delen: het document met het instelling brede toetsbeleid van Windesheim en een aanvullend document voor de WF opleidingen in de groepen Business, Management en Law dat de nadere invulling van het toetsbeleid en de toetsing beschrijft. De opleiding onderscheidt in haar visie op toetsen twee componenten: een visie op toetsontwerp en een visie op beoordelen. In het ontwerpen van toetsen wil de opleiding bij voorkeur theorie en praktijk geïntegreerd toetsen in de praktijkleerlijn. Tevens streeft zij uitdrukkelijk een passende relatie na tussen leerdoelen en toetsvorm en variatie in toetsvormen gedurende de opleiding. In het eerste jaar wil de opleiding maximaal twee kennistoetsen per tentamenweek afnemen, naast toetsing via verslagen, groepswork, presentaties of deelname aan trainingen. De opleiding wil de studenten intensief begeleiden richting toetsing. Daarom zijn in elke onderwijseenheid momenten gepland voor formatieve feedback en feed forward.

Het toetsprogramma voor de Ad Finance is opgenomen in de competentiematrix. Die laat zien dat vooral in het eerste jaar meer kennistoetsen per periode worden afgenomen dan beoogd; waarschijnlijk door de vele kleine onderwijseenheden die elk een eigen toets kennen. Docenten hebben opgemerkt dat er onder andere veel schriftelijke toetsen zijn vanwege de aansluiting bij de bachelor. Tevens hebben ze gemeld dat met het oog op spreiding van de toetsdruk sommige vakken buiten de toetsperiodes getoetst worden, bijvoorbeeld projecten. Studenten uit verwante opleidingen geven aan het aantal toetsen wel mee te vinden vallen en blij te zijn dat een deel buiten de toetsweken wordt afgenomen. Het toetsprogramma laat ook

variatie in toetsvormen zien, van schriftelijke toetsen met open en/of gesloten vragen tot producten, vaardigheidstoetsen, portfolio's en assessments. Assessments worden volgens de studenten die het panel gesproken heeft met docenten en soms met acteurs afgenomen.

Voor de kwaliteitsborging van de toetsing presenteert de opleiding verschillende actoren en procedures. De Ad Finance valt onder verantwoordelijkheid van de examencommissie van de groepen Business en Management. De examencommissie kijkt naar het toetsprogramma als geheel. Voor het monitoren van de kwaliteit van de toetsen is er een toetscommissie, waarvan de voorzitter lid is van de examencommissie. De voorzitter van de toetscommissie heeft tijdens het bezoek toegelicht dat toetsen steekproefsgewijs voor- of achteraf bekeken worden, soms naar aanleiding van een toetsanalyse. De bevindingen bespreekt de toetscommissie met de ontwikkelaar en samen komt men tot eventuele aanpassingen.

Elke onderwijseenheid heeft een module-eigenaar die als examinerator benoemd is door de examencommissie. In het gesprek met de examencommissie is toegelicht dat examineratoren altijd een DIPRO en een BKE hebben. Zolang dat niet het geval is, kunnen ze hooguit voorlopig examinerator zijn. Voordat een toets wordt afgenomen beoordeelt een collega de kwaliteit ervan. De module-eigenaar hanteert de PDCA cyclus voor de onderwijseenheid als geheel, inclusief toetsing. Soms is ook sprake van het vier ogen principe bij de beoordeling, bijvoorbeeld in de Ad Finance opleiding bij de comaker BIV/AO en de proeve van bekwaamheid.

Het informatiedossier beschrijft hoe het afstuderen uit twee delen bestaat: de comaker BIV/AO en een Proeve van bekwaamheid. Voor de comaker voeren studenten in duo's een procesanalyse uit, maken een risico analyse, analyseren de interne beheersing en doen voorstellen voor verbetering. Deze comaker wordt beoordeeld aan de hand van een werkplan, een individuele reflectie, een adviesrapport en een individueel assessment. De Proeve van bekwaamheid bestaat uit een individuele integratieve simulatie waarin studenten zelfstandig een boekhouding opzetten, deze voeren en een jaarrekening opmaken. Ze komen daarbij in contact met verschillende betrokkenen en moeten dan adequaat reageren.

In het gesprek met de examen- en toetscommissie is een en ander nader toegelicht. Zo is gemeld dat als er twee beoordelaars zijn, geen van beide betrokken is bij de begeleiding en ze onafhankelijk van elkaar oordelen. Er zijn kalibreersessies om de consistentie in beoordelingen te bevorderen. Het panel heeft voorbeelden van een beoordelingsformulier voor de comaker en een rubric voor afstudeerwerk uit de bachelor ter inzage gekregen. In beide formulieren komen soortgelijke aandachtspunten naar voren. De rubric illustreert de opmerking van de voorzitter van de toetscommissie dat het nog niet meevalt goede rubrics te maken. In de rubric die het panel gezien heeft, wordt regelmatig bijvoorbeeld een voldoende voor een bepaald aspect gedefinieerd als voldoende in plaats van een beschrijving te geven van de kenmerken van een voldoende prestatie. Dit neemt niet weg dat beide formulieren wel degelijk beoordelingen zullen systematiseren, zeker als ze in kalibreersessies beproefd zijn. De Ad Finance is voornemens de beoordelingsformulieren voor de comaker en de proeve van bekwaamheid op soortgelijke wijze in te richten.

De Onderwijs- en Examenregeling (OER) bestaat uit een instellingsdeel en een opleidingsdeel. Het instellingsdeel regelt de voor alle opleidingen geldende zaken in aansluiting op de WHW en het instelling brede toetsbeleid. De specificaties per opleiding zijn opgenomen in het opleidingsdeel. Het concept opleidingsdeel is op enkele cruciale onderdelen nog niet ingevuld. Dit betreft bijvoorbeeld het overzicht van onderwijseenheden en bijhorende ingangseisen en toetsing.

Het panel heeft de examencommissie gevraagd het voornaamste verschil in toetsing tussen de Ad en de bachelor te benoemen. Dit blijkt het aantal kennistoetsen per periode te zijn: drie in de Ad's en zeven in de bacheloropleidingen. Daarbij is tevens aangegeven dat de Ad Finance een eigen toetsprogramma heeft met eigen toetsen. Ook is gevraagd naar mogelijkheden om gedurende het eerste halfjaar te switchen tussen Ad opleidingen aangezien dan nog veel dezelfde vakken gevolgd worden in de Ad's Finance, Officemanagement, Ondernemen en Commerciële economie. Studenten blijken zich tot 1 oktober te kunnen inschrijven bij een opleiding en kunnen nadien alleen switchen via de directeur onderwijs.

Overwegingen

Het panel heeft gesproken met deskundige vertegenwoordigers van de examen- en toetscommissie. De voorzitter van de toetscommissie maakt deel uit van de examencommissie en is betrokken bij toetsen en beoordelen in de reeds bestaande Ad opleidingen. Samen met de geschetste procedures geeft dat het panel vertrouwen in de borging van de kwaliteit van de toetsing bij de Ad Finance. Ook de aangetroffen variatie in toetsvormen acht het panel vertrouwenwekkend. Bezorgder is het panel over de veelheid aan (schriftelijke) toetsen. De maatregel om toetsing deels buiten de toetsweken te laten plaatsvinden is begrijpelijk en wordt door studenten en docenten gewaardeerd, maar pakt naar de mening van het panel het eigenlijke probleem onvoldoende aan. Het door het panel gesignaleerd probleem hangt samen met de vele kleine vakken en de daarbij horende toetsen. In het eerste jaar zijn meer dan de twee door de opleiding geambieerde en de drie door de examencommissie genoemde schriftelijke toetsen per periode voorzien. Het panel adviseert na te gaan wat hieraan te doen is, bijvoorbeeld in het kader van het bij standaard 2 gegeven advies omtrent indaling van meer onderdelen uit de BoKS leerlijn in de programma leerlijn. Dat zal tevens een verdere realisatie met zich meebrengen van de ambitie uit het toetsbeleid om theorie zoveel mogelijk in de praktijkleerlijn te toetsen. De mogelijkheden tot doorstroming uit de Ad Finance naar de bachelor Finance & Control via een aangepaste minor acht het panel goed geregeld.

Conclusie: Voldoet

4.4 Algemene conclusie over de kwaliteit van de Ad-opleiding

De Ad Finance is naar de mening van het panel duidelijk vorm gegeven in aansluiting op specifieke kenmerken van de doelgroep in deze regio. Student gecentreerd onderwijs is hier normaal en wordt daarom niet expliciet genoemd. Het panel heeft alle drie standaarden positief beoordeeld en concludeert dat de kwaliteit van de nieuwe Ad-opleiding voldoet.

4.5 Aanbevelingen

De voornaamste aanbevelingen van het panel zijn:

1. Werk op korte termijn aan een verdere indaling van een deel van de BoKS in de praktijk leerlijn zodat er minder kleine vakken zijn en de toetsdruk voor studenten en docenten afneemt.
2. Betrek het werkveld meer bij de opvolging van de adviezen die zij geven.
3. Verken mogelijkheden om ook enkele mbo-docenten te kunnen benoemen voor de Ad Finance.

4.6 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de Ad-opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het Ad curriculum, het personeel en de onderwijs specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoet
3 Toetsing	3. De Ad-opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	Voldoet
Algemene conclusie		Voldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

– Voorzitter: Roland van der Poel, Directeur Associate degrees Academie Roosendaal;

Leden:

- Jan Crooijmans, kerndocent Ad finance Avans Associate degrees Academie te 's-Hertogenbosch;
- Drs. Silvia Bal-Roose, adviseur in Performance Improvement DRV Accountants & Adviseurs;
- Student-lid: Mark Prins, student HRM Hogeschool Leiden.

Roland van der Poel was onderwijsmanager bij de Rotterdam Academy. De Rotterdam Academy huisvest alle Associate degree programma's van de Hogeschool Rotterdam. Hij is founding father van de Rotterdam Academy die sinds 2011 een groot succes is geworden. Roland is sinds 2010 in dienst van de Hogeschool Rotterdam en was voor zijn volledige overstap naar de Rotterdam Academy verantwoordelijk voor de bachelor opleidingen SBRM en Commerciële Economie. Hij heeft in 2015 de Ad7 in het leven geroepen en hij is ook in Europees verband als bestuurslid van CHAIN5 betrokken bij Ad onderwijs. Sinds 1 april 2018 is hij Directeur Associate degrees Academie Roosendaal. Dit is een samenwerking tussen Avans Hogeschool en HZ University of Applied Sciences. Binnen deze Academie worden door de twee hogescholen voltijdse Associate degrees (Ad) aangeboden. Voor zijn toetreding tot het hoger onderwijs was hij zelfstandig ondernemer en consultant op het gebied van flexibele arbeidsvoorwaardenpakketten. Roland heeft economische geschiedenis gestudeerd in Leiden en zijn Executive MBA afgerond bij Nyenrode in combinatie met de University of Orgeon (USA) en Stellenbosch university (Zuid Afrika). Op dit moment is hij bij de University of Toledo bezig met zijn PhD in Community College Leadership.

Jan Crooijmans is kerndocent van de in 2017 gestarte Ad-accountancy en heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van deze Ad. Jan is 1^e graads docent bedrijfseconomie sinds 1997, begonnen in het MBO, vanaf 2002 hogeschooldocent bij Avans Hogeschool en heeft daar vele rollen bekleed. Denk hierbij aan lid onderwijscommissie Academie voor Financieel Management, inzetter voor een team van ruim 60 docenten HRM en BDK/MER, afstudeer/stagebegeleider, onderwijsontwikkelaar, lid toetscommissie en uiteraard ook docent. Daarnaast verzorgt Jan al ruim 10 jaar bijeenkomsten voor NCOI op bedrijfseconomisch gebied.

Silvia Bal is adviseur in Performance Improvement DRV Accountants & Adviseurs sinds 2016 en zelfstandig ondernemer. Zij ondersteunt MKB ondernemers met bedrijfskundige vraagstukken, zoals strategische visie, cultuurverandering, HR en financieringsvraagstukken. Daarvoor heeft zij ruim dertig jaar in de financiële sector gewerkt waarvan de laatste 10 jaar in diverse directieposities. Bij Rabobank Het Markiezaat was zij van 2011 tot 2015 directievoorzitter en voorzitter van de kredietcommissie. Tevens is zij lid van de Raad van Toezicht bij Arduin en voorzitter van de auditcommissie.

Mark Prins is vierdejaars student HRM aan de Hogeschool Leiden. Gedurende zijn opleiding heeft hij zich intensief bezig gehouden met de opleiding als voorzitter van de opleidingscommissie. Naast zijn studie is hij als begeleider werkzaam geweest binnen de verstandelijk gehandicaptenzorg. Op dit moment studeert hij af door middel van een

onderzoek naar het socialisatieproces van arbeidsbeperkten bij het Ministerie van Economische Zaken. Voorafgaand aan zijn HBO-studie heeft Mark Sport & Bewegen Gestudeerd aan het Alfa-College in Groningen. Dit heeft hij gecombineerd met een topsport carrière.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door ir. S. (Lineke) van Bruggen, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. J. (Johanneke) Braaksma, onderwijskundig adviseur OAKnet, secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 6 april 2018
Locatie: Hogeschool Windesheim Flevoland in Almere

08.15	Ontvangst panel	door Kees Stolwijk, directeur Onderwijs
08.15 – 09.00	Voorbespreken panel	
09.00 – 09.15	Introductie	door John Gardner en Ancella Evers
09.15 – 09.45	Gesprek management van de opleiding	
	John Gardner	Groepsleider Management
	Ancella Evers	Opleidingscoördinator Ad Office management en Ad Finance
09.45 – 10.00	Pauze en intern overleg panel	
10.00 – 11.00	Gesprek met beoogd docententeam AD Finance	
	Janke Holman	Curriculumontwikkeling in het algemeen, project jaarrekening en project de financiële afdeling
	Jiska Reuvekamp	Doorstroming naar bachelor en tweedejaarsvakken met name BIV/AO
	Maud Faber	Rekenen, bedrijfseconomie en bedrijfsadministratie
	Jacco Kroodsma	Juridische vakken en verslaggeving
	Floortje Streefkerk	Project de finance professional, studentbegeleiding en vaardigheden
11.00 – 11.15	Pauze panel	
11.15 – 12.00	Gesprek met een aantal MBO-instromers Bedrijfseconomie en Ad Office Management over de behoeften van de student en de vormgeving van het Ad-onderwijs bij Windesheim Flevoland.	
	Graciella Chabboe	Oud student bachelor BE, nu student Office Management
	Serenity Evers	Eerstejaars Bedrijfseconomie, instromer mbo-4
	Lisanne Vleerlaag	Tweedejaars Ad Office Management, instromer mbo-4
	Julia Boekholt	Eerstejaars AD Ondernemen
12.00 – 13.00	LUNCH, rondleiding door gebouw	door student en Jaap ten Have
13.00 – 13.45	Gesprek met werkveld betrokken bij de opleiding	
	René Oosterloo	Plv afdelingshoofd concernstaf/concerncontroller Gemeente Lelystad
	Ali Dolap	Directeur DF Financials
	Marie-José Heuvelman	Belastingadviseur Lentink Accountants
	Saskia Stoopman	Financieel interim manager
13.45 – 14.00	Pauze panel	
14.00 – 14.45	Gesprek met examen-, toets- en opleidingscommissie	
	Arianne Zuiderveld	Voorzitter Examencommissie
	Jeroen Steggink	Voorzitter Toetscommissie
	Romana Bougottaya	Studentlid Opleidingscommissie
14.45 – 16.20	Vorbereiding terugkoppeling door panel	
16.20 – 16.50	Terugkoppeling panel aan:	docenten, Kees Stolwijk, John Gardner, Jaap ten Have, Linda Olsman en Ancella Evers.

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier Ad-programma/instelling

- Christelijke Hogeschool Windesheim, domein Windesheim Flevoland (2018): Beperkte toets Nieuw Associate degree programma: Associate degree Finance.
- Ad Finance beschrijving onderwijsmodules jaar 1 en afstuderen, collegejaar 2018-2019

Documenten tevoren elektronisch beschikbaar gesteld

- jaarverslagen examencommissie groep Management
- modulehandleidingen BIV/AO en proeve van bekwaamheid
- geactualiseerde competentiematrix en curriculumoverzicht
- documenten betreffende het toetsbeleid

Documenten beschikbaar gesteld tijdens het locatiebezoek

- notulen werkveld adviescommissie
- Windesheim Flevoland (2012) Samen-werkend-leren: onderwijsconcept, onderwijsmodel en curriculumkaders.
- Windesheim Flevoland (2016) Handreiking comakership opleidingsgroep Management 2017- 2018.
- Doorstroomprogramma van de Ad Finance van Windesheim Flevoland naar de bachelor Finance & Control van Windesheim Flevoland.
- Beoordelingsformulieren voor comaker en afstuderen uit de bachelor

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

Ad	associate-degree, Hoger Beroepsonderwijs niveau 5
BA	bachelor, Hoger Beroepsonderwijs niveau 6
BKE	basiskwalificatie examiner
BIV/AO	bestuurlijke informatievoorziening / administratieve organisatie
EC	European Credits (studiepunten)
DIPRO	didactische professionalisering
hbo	hoger beroepsonderwijs
Ma	master
MKB	midden en klein bedrijf
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenregeling
PDCA	plan do check act
SSC	Studiesuccescentrum
WAC	werkveld adviescommissies
WF	Windesheim Flevoland
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe Associate-degree opleiding Finance van de Christelijke Hogeschool Windesheim.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 006077